

Ansøgningsskema

til Kulturministeriets Forskningspulje 2020

1 Type ansøgning		Sæt kryds	
	Forskningsprojekt	☒	
	Samfinansiering af ph.d.-stipendium	☐	
	Projektmodning	☐	
	Gæsteprofessorordning	☐	
2 Type institution		Sæt kryds	
	Idrætsinstitution	☐	
	Statsanerkendt museum	☒	
	Forskende institution under Kulturministeriet	☐	
3 Kort om projektet			
3a	Projektets titel (Hvis der indsendes flere typer ansøgninger til samme forskningsprojekt, navngiv da ansøgningerne forskelligt)	På fattiggården. En historisk-arkæologisk undersøgelse af skammens og afmagtens materialitet hos institutionaliserede fattige 1551-1976	
3b	Ansøgt beløb (Beløbet skal stemme overens med det, der angives i budgetskemaet)	VIP-løn	480.000
		TAP-løn	0
		Apparatur	0
		Øvrige udgifter	155672
		Overhead	127134
		Total	762.806
4 Oplysninger om ansøger			
4a	Ansøgers navn (Her angives den projektansvarlig over for udvalget. Ved ph.d.-ansøgninger angives hovedvejleder)	Jette Linaa	
4b	Ansøgers stilling og uddannelse (Ansøger skal være på min. ph.d.-niveau. Læs mere i vejledningsmaterialet)	Museumsinspektør, Ph.d.	
4c	Ansøgers primære ansættelsessted i projektperioden for ansøgningen (Navn, adresse, e-mail og telefonnummer.)	Moesgaard Museum, Moesgaard Allé 20, 8270 Højbjerg. email: jl@moesgaardmuseum.dk. tlf: 20459140	

5 Samarbejde		
5a	Angiv om projektet er tvær-institutionelt, og i så fald hvilke andre institutioner der indgår	Museum Skanderborg Danmarks Forsorgsmuseum Aarhus Universitet
5b	Søges der midler til samme budgetposter andetsteds? (Hvis ja angiv da hvor fra, hvilke beløb og budgetposter)	Nej
5c	VIP-medarbejdere i projektgruppen, der søges løn- og/eller driftsmidler til herunder ansøgerens løn (Navn (unavngivne medarbejdere angives "NN"), stilling og hovedansættelsessted i projektperioden)	Jette Linaa, Museumsinspektør, Moesgaard Museum (kr. 172.226) Sarah Smed, Leder, Danmarks Forsorgsmuseum (kr. 106.694) Lene Høst-Madsen, Direktør, Museum Skanderborg (219.000) Louise Søndergaard, Museumsinspektør, Museum Skanderborg (kr. 444.446) Magdalena Naum, Lektor, Afdeling for Arkæologi og Kulturarvsstudier, Aarhus Universitet (kr. 136.659)
5d	TAP-medarbejdere i projektgruppen, der søges løn- og/eller driftsmidler til (Navn (unavngivne medarbejdere angives "NN"), stilling og hovedansættelsessted i projektperioden)	
5e	VIP-medarbejdere i projektgruppen, der <u>ikke</u> søges løn- eller driftsmidler til (Navn, stilling og hovedansættelsessted i projektperioden) Nævn kun de medarbejdere, som er centrale for projektets gennemførelse.	
6 Projektbeskrivelse		
6a	Projektets forskningsspørgsmål	

--	--	--

6b	Populærvidenskabelig beskrivelse af projektet (maks. 1500 anslag inkl. mellemrum). Teksten skal skrives på dansk og være egnet til offentliggørelse. Den skal skrives i et sprog, der gør det muligt for ikke-fagkyndige at forstå, hvad projektet handler om. Ansøgningen skal ud over den populærvidenskabelige projektbeskrivelse også vedhæftes en detaljeret projektbeskrivelse som bilag. Se KFU's vejledningsmateriale for yderligere krav til projektbeskrivelse til den konkrete ansøgningskategori.	Formålet med dette projekt er at at foretage et undersøge skammens og afmagtens materialitet blandt fattiggårdenes indlagte i 400 år. I 1600-tallet udgjorde de fattige langt hovedparten af befolkningen og af disse var de institutionaliserede de de mest udsatte af alle: Samtiden beskriver dem Formålet med dette projekt er at at foretage et undersøge skammens og afmagtens materialitet blandt fattiggårdenes indlagte i 400 år. I 1600-tallet udgjorde de fattige langt hovedparten af befolkningen og af disse var de institutionaliserede de de mest udsatte af alle: Samtiden beskriver dem som forarmede, stakler og elendige. Forholdene blev kun værre op gennem 1800-tallet, hvor magthaverne betragtede fattigdommen som resultat af moralsk forfald og grebet om de fattige strammedes med tab af forældremyndighed, stemmeret og ret til at gifte sig til følge. Selvom de fattige var mange, er de stærkt underbelyst i dansk historisk arkæologi, og de indlagte på fattiggårdene er dårligst belyste af alle. Dette projekt tager udgangspunkt t i tre fattiggårde fra tre perioder: Det endnu stående Aarhus hospital (1541-1856), den udgravede fattiggård Firgårde ved Skanderborg (1879-1916) og Fattiggården i Svendborg (1872-1961), Nordens bedst bevarede. Ved at sammenstille materiel kultur, bygningsarkæologiske studier og skriftlige kilder fra tre casestudies af høj kvalitet vil dette projekt studere hvordan de institutionaliserede fattige levede i by og på land og hvordan omverdenens attituder til dem forandredes fra accept til afsky og hvordan dette ses i materialitet. Resultaterne forelægges fagfolk såvel som alternative eksperter, der repræsenterer nutidens brugergrupper. Projektet er et
----	---	--

		samarbejde mellem Moesgaard Museum, Museum Skanderborg, Danmarks Forsorgsmuseum og Aarhus Universitet.
7 Projektets relation til institutionens forskningsplan/strategi		
	Maks. 350 anslag inkl. mellemrum	MOMUS mission at skabe identitet ved at give et fælles grundlag hvor alle kan se sig i den store sammenhæng. Museet skal have en tydelig profil gennem bidrag til væsentlige forskningsproblemstillinger inden for museets overordnede satsninger. Byens mennesker er et satsningsområde i strategien og projektet er derfor centralt for denne.
8 Projektets relevans for idrætsforskningen		
	Maks. 350 anslag inkl. mellemrum.	(Udfyldes kun ved ansøgning om midler til idrætsforskning)
9 Offentliggørelse og formidling		
	Hvorledes offentliggøres forskningsresultaterne?	Projektet formidles i artikelform i international open access-tidsskrift med én artikel af hver projektdeltager. Der sigtes mod et særnummer om institutionaliserede fattige redigeret af ansøger. Projektet vil desuden blive formidlet i dagspressen, på de deltagende institutioners hjemmesider, på en konference der arrangeres som led i projektet samt på relevante nationale og internationale konferencer.

10 Har du inden for de sidste tre år fået <i>bevilget støtte</i> fra Kulturministeriets Forskningspulje til dette eller andre projekter?					
Samme projekt		Sagsnummer	År	Bevilget beløb	Projekt titel
Ja	Nej				
	x	2019-0002	2019	648.440	Fattigdommens arkæologi - de urbane fattige 1500-1800
	x	2019-007	2019	72.000	Surviving The Little Ice Age (projektforberedelse)

11 Har du inden for de sidste tre år <i>fået afslag</i> til dette eller andre projekter fra Kulturministeriets Forskningspulje?	
År	Projekt titel
Nej	

Evt. supplerende oplysninger

12 Bilagsfortegnelse	
Se vejledningsmaterialet for krav til bilag under den konkrete ansøgningskategori i KFU's opslag 2020.	1. Projektbeskrivelse 2. Budget 3. CV og publikationslister 4. Bekræftigelse af budget

Vi skal i forbindelse med din ansøgning gøre dig opmærksom på følgende:

Slots- og Kulturstyrelsen behandler dine oplysninger efter reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger.](#)

Hvis ansøgningen imødekommes helt eller delvist, vil oplysninger om ansøgers navn, institution, projektets titel samt bevillingens størrelse blive offentliggjort på [Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside.](#)

Endvidere kan den populærvidenskabelige beskrivelse af projektet blive offentliggjort samme sted. Navne og projekt titler på ansøgere, der ikke

har modtaget bevilling, offentliggøres ikke, men der kan i medfør af offentlighedsloven søges om aktindsigt i f.eks. lister over samtlige ansøgere navne og projekttitler. Du skal derfor være opmærksom på, at projekttitlen ikke indeholder oplysninger om projektet, som du eventuelt ønsker at hemmeligholde.

På fattiggården. En historisk-arkæologisk undersøgelse af skammens og afmagtens materialitet hos institutionaliserede fattige 1541-1974

Antal anslag: 18.400

Formål

Formålet med dette projekt er at aktivere museernes arkæologiske fund og arkivmateriale fra regionale og nationale samlinger i et studie af skammens og afmagtens materialitet blandt institutionaliserede fattige i et dybt tidsperspektiv. I 1600-tallet udgjorde de fattige op mod 80 procent af befolkningen (Degn, 1981; 1996, Henningsen, 2005) og af disse var de institutionaliserede de mest udsatte: de beskrives som forarmede, stakler og elendige i samtidens kilder (*Hussskat 1661*, Aarhus Rådstuearkiv, Rigsarkivet). Forholdene blev kun værre op gennem 1800-tallet, hvor magthaverne betragtede fattigdom som resultat af moralsk forfald med tab af borgerlige rettigheder til følge (Petersen et. Al. 2010). De fattige er stærkt underbelyst i dansk historisk arkæologi og fattiggårdens indlagte er de dårligst belyste af alle: Indtil nu har intet dansk historisk-arkæologisk projekt inddraget dem, selvom de er veludforsket internationalt. Dette projekt tager udgangspunkt i tre fattiggårde fra tre perioder: 1. Aarhus Hospital (1541-1856). 2. Danmarks eneste arkæologisk undersøgte fattiggård, Firgårde ved Skanderborg (1879-1916), og 3. Fattiggården i Svendborg (1872-1974), der er Nordens bedst bevarede. Ved at sammenstille materiel kultur, bygningsarkæologiske studier og skriftlige kilder fra tre casestudies af høj kontekstuel kvalitet vil dette projekt således studere hvordan de institutionaliserede fattige levede i by og på land og hvordan omverdenens attituder til dem forandredes fra accept til afsky og fra inklusion til social og geografisk eksklusion. Projektet er et samarbejde mellem Moesgaard Museum (MOMU), Museum Skanderborg, Danmarks Forsorgsmuseum (del af Svendborg Museum) og Aarhus Universitet.

Forskningsspørgsmål

Formålet med projektet er at belyse hvilken indsigt en undersøgelse af fattiggårdens materialitet ud fra arkæologiske fund, fattiggårdens arkitektur såvel som arkivmateriale kan give i de institutionaliserede fattiges liv og sociale miljø med særligt henblik på studiet af skam og afmagt. Projektet har en række delmål:

- Hvordan udvikles indikative modeller der kan identificere institutionaliserede fattige i arkæologien?
- Hvordan forandredes forholdet mellem de institutionaliserede og de institutionaliserende sig over tid, og hvordan forhandlede dette forhold i materialitet?
- Hvordan medvirkede den rumlige organisation, strukturering og tilsyn i fattiggårde til at etablere magt og afmagt?
- Hvordan udtrykker institutionaliserede identitet og selvforståelse i materialiteten?
- Hvad er potentialerne i inddragelsen af nutidens fattige og udsatte institutionaliserede som "alternative eksperter" til at kvalificere forskningsspørgsmål ud fra et erfaringsbaseret afsæt?

Projektets hypotese er at en tiltagende stigmatisering af de institutionaliserede har et definerbart materielt udtryk, der er synlige i genstande, arkitektur og skriftlige kilder. Delhypoteser er:

- At en stigende social marginalisering af de institutionaliserede vil være genspejlet i en geografisk marginalisering af fattiggårdens beliggenhed i landskabet.
- At de institutionaliserede fattige vil have tiltagende afvigende sociale praktikker i forhold til andre fattige pga. institutionaliseret og internaliseret stigmatisering.

- At fattiggårdenes rumlige organisation og struktur blev designet til at tillade overvågning og opmuntre arbejde.
- At de institutionaliserede fattige blev udsat for stigende magtanvendelse og kontrol. Således vil de indlagte i klosterhospitalet i Aarhus have større handlemuligheder, synlig i større variation i det arkæologiske materiale end de indlagte i fattiggården Firgårde og Svendborg.
- At de institutionaliserede fattige 15-1700 vil have større agens og flere kortvarige ophold, mens de senere institutioners fattige vil være immobile og karakteriseret ved livslange ophold

Teoretisk grundlag

Projektet er baseret på social praksisteori, især Pierre Bourdieus teorier om materialitet som en ikke-sproglig diskurs, der bliver anvendt af specifikke samfundsgrupper til at markere afstand til andre (Bourdieu, 2006, 2010). Vigtig inspiration kommer også fra Michel Foucaults teorier om udvikling af tidligt moderne og moderne magt og modmagt, biopolitik og befolkningsstyringssystem i diskurs samt praksis (Foucault 1975, 1991, 2007). Projektet er desuden påvirket af Bruno Latour's aktør-netværksteori, hvor både objekt og mennesker besidder agens og er knyttet til hinanden i komplicerede netværk der forandres over tid (Latour, 2005). Materialiteten reflekterer således ikke brugeren, materialiteten påvirker brugeren og former hans eller hendes identitet i et kompliceret samspil der er stærkt påvirkede af lokale magtforhold og ikke mindst i dette tilfælde magtforholdet mellem institutionaliserede og institutionaliserende. Det er dette projekts tese at de institutionaliserede fattige udsættes for livslang eksklusion og social udstødelse gennem sådanne mekanismer, der udspiller sig i ganske bestemte historiske kontekster og skal her studeres for perioden ca. 1541-1774.

Samfundsmæssigt perspektiv og relevans

Projektet er samfundsrelevant, fordi holdningen til de institutionaliserede fattige i fortiden, og ikke mindst udviklingen af kontrollen og rettighedstab og den her tilknyttede skamfølelse og marginalisering har klare træk til fælles med en nutidig offentlig debat der sætter spørgsmålstejn ved fattiges nytteværdi og demokratiske rettigheder (Mikkelsen 2017; Noer 2004). De skiftende holdninger til de institutionaliserede fattige i fortiden kan derfor kaste nyt lys over holdningen til de fattigste, svageste og mest sociale udsatte grupper i nutiden.

Baggrund og status over foreliggende viden (state of the art)

Tilstedeværelsen af store mængder af fattige i by og på land i tidligmoderne og moderne tid er velbeskrevet i historieforskningen, men endnu mangler en gennemgribende behandling af de institutionaliserede fattige (Degn, 1981, 1996; Henningsen, 2005, Jensen et al., 1979; Riis, 1981; Romvig Thomsen 2005, 2015; Tvede-Jensen & Poulsen, 1988; Tønnesen, 1985). Et samfund måles på hvordan det behandler sine svageste og i Danmark er det sket et skred inklusion til eksklusion og marginalisering i behandlingen af de mest udsatte. I middelalderen var forsørgelsen af fattige en sag for kirken og privat velgørenhed, da gode gerninger gav afkast i himlen. Efter reformationen vandt den protestantiske arbejdsetik frem, og retten til forsørgelse blev forbeholdt sognets egne svage, mens fremmede og fattige med arbejdssevnen i behold blev forvist som vi kender det fra Aarhus 1588. (Degn 1996: 269, Hübertz 1845: 217-220). Klostrene, deriblandt klosteret i Aarhus, blev omdannet til institutioner der kunne optage de problematiske grupper (Henningsen 2005; Selch Jensen 2004). Det kendte Tugt- Rasp- og Børnehus i København er én af de institutioner, og vi ved den havde en uhyggelig høj dødelighed, nok ikke som den eneste (Henningsen 2005; Petersen m.fl. 2010). Stramningerne fortsatte: i 1708 forbydes tiggeri, fra 1808 bliver fattighjælpen et lån, i 1824 mister personer på fattighjælp retten til at gifte sig og ved grundlovens indførelse i 1849 mister personer på fattighjælp valgret, forældremyndighed og retten til at bestemme sin bopæl. De fattige kan ikke længere rummes i de eksisterende institutioner, og i anden del af 1800-tallet opføres en lang række fattiggårde over hele landet

til at huse de udstødte (Petersen 2016). Rettighedstabet fortsætter og først Steinckes socialreform i 1933 gør op med dette rettighedstab, og dermed på udstødelsen og den skamfølelse, der lå i at have været på fattiggården – i al fald for de såkaldt værdige fattige. Det var først med Bomholts socialreform i 1961, at de uværdigt trængende ikke længere modtog hjælp med deklasserende retsvirkninger

Fra arkæologisk hold er fattigdommen blevet udforsket intensivt i international historisk arkæologi siden 1990-tallet (Mayne & Murray 2001; Yamin 1998; Orser, 2011). Siden 2010 har fattigdommens arkæologi vundet indpas i Europa. The York Archaeological Trust har udgravet slumkvarteret Hungate i York (Giles & Jones 2011; Mayne 2011) og Alistair Jeffries har analyseret Londons fattige i 1900-tallet (Owens & Jeffries, 2016). Også professor James Symonds fra Universitetet i Amsterdam har forsket i fattigdommens arkæologi efter 1800 (Symonds, 2011). Indenfor Dansk arkæologi er fattigdomsstudiet kun netop nu ved at vinde indpas gennem ansøgers projekt "Fattigdommens Arkæologi", der leder ind i WP1. Museum Skanderborg er den aktør der mest effektivt har sat fokus på fattiggårdens materialitet gennem sin nylige udgravning af fattiggården Firgårde (1870-1916) der er gennemført med en spændende borgerinddragelsesvinkel (Philipsen Mølgaard & Søndergaard 2018; Søndergaard 2018) (WP2), der binder an til WP4. Derudover har Lene Høst-Madsens arbejdet med 1700-tals lossepladser i København beskæftiget sig med de fattige og marginaliserede i det storbyens byrum (Høst-Madsen 2017) Medvirkende til et fokus er også Aarhus Universitets satsning på Dark Heritage under medvirken af projektdeltager Magdalena Naum, der videreføres i WP3. Det sene fokus i dansk arkæologi står i kontrast til historieforskningen, hvor de institutionaliserede har været genstand for intensiv indsats af Dansk Forsorgsmuseum og dets leder, projektdeltager Sarah Smed. Museet ligger placeret i Nordens bedst bevarede fattig- og arbejdsanstalt i Svendborg fra 1872 (lukket i 1974), og har gennem de sidste 20 år forsket i og formidlet forsorgens historie fra børnehjem til alderdomshjem, - herunder med et særligt fokus på fattigdomsbekæmpelsens institutionaliseringspraksisser, på samspillet mellem den institutionelt og et individorienterede socialhistorie samt eksperimenter med fokus på samskabelse og inddragelse af alternative ekspertudsagn i både formidling og forskning. Denne vinkel inddrages i WP4.

Projektets relation til ansøgers eget forskningsfelt og eventuelle andre relaterede allerede udførte projekter, samt argumentation for ansøgers kvalifikationer og tidligere indsats på fagområdet
Ansøger leder af MOMUs strategiske satsningsområde "Byens mennesker" med særligt ansvar for at belyse menneskers livsvilkår. Ansøger leder KFU-projektet "Fattigdommens arkæologi – de urbane fattige 1500-1800", der analyserer fattige i Aarhus med udgangspunkt i udgravninger i fattigkvarteret Fiskergade (afsluttes 1/8 2020). Jeg ønsker nu at brede studiet ud til de elendigste i byen: de institutionaliserede, i et dybt tidsperspektiv med et bredt og inkluderende samarbejde. Hensigten er dette projekt vil opbygge en forskningsplatform (trin 1) der kan tiltrække større nationale forskningsmidler og internationale forskningsmidler (trin 3). Ansøger er medlem af netværket *fattigdommens mange ansigter* (MOMU, Karlstads Universitet, Lunds Universitet, Norsk Institut for Kulturminnesforskning og Statens Historiska Museum, Stockholm.). Ansøger var leder af KFUprojektet "Urban Consumption (2012-2013) (Linaa 2016), der omhandlede studiet af fortidens fællesskaber med udgangspunkt i Aarhus. Ansøger var desuden leder af det tværviden-skabelige og tværnationale DFF-2 projektet "Urban Diaspora – Diaspora communities and materiality in early modern urban centres (2014-2018)" (Linaa 2018, 2019a+b, 2020). Projektet viste at de mest socialt udsatte grupper i fortiden var netværksløse fattige uanset nationalitet, der er i fokus i dette projekt.

Forskningsplan, herunder metode- og materialeovervejelser samt en arbejds- og tidsplan
Projektet er opdelt i fire workpackages:

WP1: Materialitet, livsvilkår og skæbne i det tidligmoderne fattighus (Jette Linaa, MOMU)

Aarhus Hospital i hjertet af Aarhus blev indrettet i 1541 i de endnu stående bygninger fra byens dominikanerkloster Vor frue. Hospitalet fungerede som fattiggård indtil 1856, hvor fattiggårdsfunktionen flyttede ud Hospitalets bygninger er ombyggede og adskillige udgravninger i og omkring bygningerne har afsløret et rigt, men endnu uudforsket og ubearbejdet genstandsmateriale fra fattiggårdens tid (FHM 3949, 4473, 4633 4732, 5311, 5868). Fundene registreres i en access-database med kvantitative parametre (vægt, antal, antal kar) og kvalitative parametre (slid, brugsspor, reparationer) (Linaa 2016). Fundene belyser de institutionaliseredes sociale praktikker og der kompareres med fund fra byens fattigkvarter (Projektet "Urban Consumption" og "Urban Poverty" se ansøgers CV og publikationsliste). Til Aarhus Hospital er omfattende arkiver, registre og skifter over de indsatte i hospitalet. Af stor kildeværdi er en række kassebøger straffebøger, arbejdsrapporter og oversigter over udleverede naturalier, der belyser livet i fattiggården. Et større antal dødsboregistreringer over beboere på fattiggården er bevaret på Rigsarkivet og disse kompareres med skifter fra fattigkvarterer Fiskergade og Bag Klosteret, der er analyseret i projektet "Urban Poverty" (2019-20). der vil blive kompareret med Firgårde og Svendborg (WP2 og 3).

WP2: Fattiggårdens materialitet ved århundredeskiftet (Lene Høst-Madsen, Museum Skanderborg)

Firgårde er Danmarks eneste udgravede fattiggård. I 1880 opkøbte daværende Dover-Veng sogn en gård beliggende marginalt på en forblæst mark ved den lille landsby Firgårde. Gården skulle løse problemet med sognets fattige, da disse skulle drive gården og de tilhørende marker, og derved spare sognet penge. Gården blev udgravet i to kampe, i 2017 og i 2018 (SBM1618). Fordi udgravningen var udformet som en borgerudgravning var arbejdsstyrken stor, og der blev indsamlet rigtig mange fund. Fundmaterialet var meget afvekslende, og der fremkom masser af genstande, som ikke var forventeligt at finde på en fattiggård: et stykke af en porcelænsdukke samt fragmenter fra flere, fint ornamenterede porcelænsdåser. Dertil blev der – på trods af totalt alkoholforbud! – fundet masser af snaps- og ølflasker.

Fattiggården optræder sporadisk i sognerådsprotokollerne og dens liv var kort. Allerede i 1916 blev gården revet ned, og eksistensen glemt. Kun i lokale kirkebøger og patientjournaler fra Viborg og Risskov hører vi noget om de personer, der residerede på Firgårde Fattiggård gennem tiderne. Det er både folk fra gode og dårlige kår, der ender på fattigforsorgens regning, men når det først er gået galt, går det sjældent fremad for de indsatte. Fundet er sporadisk behandlet og der er publiceret en serie artikler i Museum Skanderborgs årbog 2017 (Phillipsen et.al, 2018; Søndergaard, 2018: Tyrring og Hansen, 2018). I denne WP analyseres fund og bygningsrester, og der kompareres med genstandsmateriale fra Aarhus Hospital og en stor samling af bevarede genstande der indgår i samlingerne på Danmarks Forsorgsmuseum og har været anvendt på Fattiggården i Svendborg.

WP3: Fattigdomsdiskurs og rumlig organisering i fattiggårde med fokus på Svendborg fattiggård (Magdalena Naum, AU)

Under 1500-tallet begyndte holdningen til fattige begyndte at skifte. Man begyndte at skelne mellem værdige (uarbejdsdygtige) og uværdige (arbejdsdygtige) fattige og etablere et verdsligt fattigvæsen med tugthuse, arbejdsanstalter og fattighuse. Under oplysningstiden voksede forestilling om at alle almissemodtagere skulle arbejde for deres understøttelse. På samme tid blev store forbedringsprogrammer for de uvilige introduceret som, i løbet af 1800-tallet, udviklede sig til tvangsforanstaltninger og nedværdigende behandling af de fattige. Den skiftende ideologiske forståelse og diskurs om fattigdom påvirkede arkitekturen og rumlig organisering i anstalter der fungerede som arbejdssted og bolig for de fattige. I fattiggårde som optog arbejdsføre personer var det vigtigt at skabe fysiske og psykologiske forhold, der stimulerer arbejde og hensigtsmæssig adfærd. Fattiggårdens rumlige organisation kunde have været aktivt brugt til at overvåge og kontrollere de fattige. I analysen af fattiggårdens arkitektur og rumlige struktur – og hvordan den

forholder sig til fattigdomsdiskursen – vil forskningsfokus være på stadig stående fattiggård i Svendborg som er Danmarks eneste bevarede fattiggård (Forsorgsmuseet), på den udgravede fattiggård Firgårde samt på en række arkivalier fra andre fattiggårde: planer, tegninger, fotografier og beskrivelser. Med hensyn til kronologi vil WP3 fokusere på perioden 1600- til 1900-tallet.

WP4: *Alternative stemmer (Sarah Smed, Danmarks Forsorgsmuseum)*

Formålet med WP 4 er at undersøge potentialerne i inddragelsen af nutidens fattige og udsatte institutionaliserede som "alternative eksperter" til at kvalificere forskningsspørgsmål ud fra et erfaringsbaseret afsæt. Forsorgsmuseet i Svendborg har stor erfaring med samskabelse og inddragelse af alternative ekspertudsagn i både formidling og forskning. I WP4 vil projektets problemstillinger og foreløbige resultater blive fremlagt for et "alternativt ekspertpanel" sammensat af nutidens fattige og udsatte. Workshopen anses for at have et stort potentiale ikke mindst i forhold til studiet af modmagt og alternative stemmer.

Arbejds- og tidsplan

Projektet igangsættes 01.01.2021 og afsluttes 31.07.2022.

WPs	Ansvarlig	1. halvår 2021	2. halvår 2021	1. halvår 2022
WP1:	Jette Linaa	Kildeanalyser	Komparation	Publikation
WP2:	Lene Høst-Madsen	Kildeanalyser	Komparation	Publikation
WP3:	Magdalena Naum	Kildeanalyser	Komparation	Publikation
WP:	Sarah Smed	Workshop	Komparation	Publikation
Formidling	JL, LMH, MN, SS	Webside	Konference	Publikationer
Administration	Jette Linaa (projektleder)	Projektgruppemøde	Projektgruppemøde	Projektgruppemøde

De praktiske muligheder for at gennemføre projektet

Projektet forankres på MOMU. De deltagende institutioner stiller arbejdsplads og tekniske hjælpemidler til rådighed. Skriftlige kilder analyseres i samarbejde med Skanderborg Museums historiske arkiv, Aarhus Stadsarkiv og Rigsarkivet. Workshop med alternative eksperter (WP4) samfinansieres af Danmarks Forsorgsmuseum. International konference arrangeres af MOMU og AU. Et integreret projektforsløb med månedlige fysiske eller virtuelle projektgruppemøde sikrer gennemførlighed og koordination.

Formidling

Projektet formidles i international open access-tidsskrift med én artikel af hver projektdeltager. Der sigtes mod et særnummer redigeret af ansøger. Projektet vil blive formidlet i dagspressen, på de deltagende institutioners hjemmesider, på en workshop med repræsentanter for nutidens brugere (WP4) og på en international videnskabelig konference på MOMU/AU samt på nationale og internationale konferencer.

Referencer

- Bourdieu, P. (2006). *Outline of a theory of practice*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bourdieu, P. (2010). *Distinction : a social critique of the judgement of taste* (New ed. / with a new introduction by Tony Bennett ed.). London: Routledge.
- Degn, O. (1981). *Rig og fattig i Ribe : økonomiske og sociale forhold i Ribe-samfundet 1560-1660*. Aarhus: Universitetsforlaget i Aarhus.

- Degn, O. (1996). Borgernes By 1550-1720. In I. Gejl (Ed.), *Aarhus; Byens Historie 1 -1720* (pp. 243- 342). Aarhus: Aarhus Byhistoriske Udvalg.
- Foucault, M. 1975. *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*. London: Penguin
- Foucault, M. 1991. "Governmentality," in Graham Burchell, Colin Gordon and Peter Miller eds., *The Foucault Effect. Studies in Governmentality* (Chicago: Chicago University Press), 91–100
- Foucault, M. 2007. *Security, Territory, Population* (Lectures at the Collège de France 1977-1978). Basingstoke: Palgrave
- Henningsen, P. (2005). Misericordia. Tiggere, husarme og andre fattige i København, 1500-1800. *Historiske Meddelelser om København*, 98.
- Husskat 1661*, Regnskab over forskellige kongelige skatter (1612-1838), pakke D114, Aarhus Rådstue, Kæmnerkontoret, Rigsarkivet.
- Hübertz, J.H (1845). *Aktstykker vedkommende staden Aarhus*. København: Louis Klein.
- Høst-Madsen, L. (2017): Skraldets arkæologi – perspektiver set fra en 1700-tals losseplads på Esplanaden. *Gefjon* nr. 2. s. 120-155.
- Jensen, C. (2004). Byerne og de fattige. *Middelalderbyen*.
- Jensen, J., Lund, N., Hørby, K., Ladewig Petersen, E., Johansen, H. C., Hansen, S. A., . . . Dybdahl, A. (1979). *Dansk socialhistorie*. Kbh.: Gyldendal.
- Krogh, T. (2018). The rise and fall of religious crime and punishmens. In T. Krogh, L. N. Kallestrup, & C. B. Christensen (Eds.), *Cultural histories of crime in Denmark, 1500 to 2000* (pp. 37-59). New York, NY: Routledge.
- Latour, B. (2005). *Reassembling the social : an introduction to actor-network-theory*. Oxford: Oxford University Press.
- Linaa, J. (2016). *Urban consumption: tracing urbanity in the archaeological record of Aarhus c. AD 800-1800*. Højbjerg: Jutland Archaeological Society.
- Linaa, J. (2018). The urban experiment: assimilation, integration and segregation in Early Modern Elsinore. In P. Cornell, I. Ersgård, & A. Nilsson (Eds.), *Urban Variation: utopia, planning and practice* (pp. 305-328). Göteborg: Historiska Institutionen.
- Linaa, J. (2019). Danish is as Danish Does – negotiating ethnic and religious identities in immigrant communities in Early Modern Denmark. *International Journal of Historical Archaeology* 2019:2. (2019a).
- Linaa, J. (2019): The Materiality of Emotions – an archaeological point of view. I: Susan Broomhall & Andrew Lynch (red.): *The Routledge Handbook of Emotions in Europe*, London (2019b).
- Linaa, J. (Ed.) (2020 (forth)). *Urban Diaspora - the materiality of immigrant communities in Early Modern Denmark*. Aarhus: Aarhus University Press/Archaeological Society of Jutland.
- Mayne, A. & Murray, T. 2001. *The Archaeology of Urban Landscapes: Exploration in Slumland*
- Yamin, R. 1998. Lurid Tales and Homely Stories of New York's Notorious Five Points. *Historical Archaeology* 31.1, 74-85
- Mikkelsen, M. (2017): Forskere skal undersøge retfærdigheden i demokratiske valg. *Kristeligt Dagblad* 1.6.2017.
- Noer, L. (2004). At stresse for kapitalen. *Liberator*, 09.09. 2004. Hentet fra <https://liberator.dk/2004/09/09/at-stresse-for-kapitalen/>

- Orser, C. E. (2011). The Archaeology of Poverty and the Poverty of Archaeology. *International Journal of Historical Archaeology*, 15(4), 533-543.
- Owens, A., & Jeffries, N. (2016). People and Things on the Move: Domestic Material Culture, Poverty and Mobility in Victorian London. *International Journal of Historical Archaeology*, 20(4), 804-827.
- Petersen, J.H., K. Petersen og N.F. Kristiansen. (2010, 2011): *Dansk Velfærdshistorie*, bind 1 og 2. Odense.
- Petersen, J.H. (2016). *Fra Luther til konkurrencestaten*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.
- Philipsen Mølgaard, M. & L. Søndergaard (2018). Borger -inddragelse eller-opdragelse?. *Danske Museer* 2018, 44-46.
- Philipsen, Mølgaard, M. Mauritzen, M & Hougaard, M. (2018): Livet på kanten - en fattiggård ved Firgårde, 2018 *Museum Skanderborg Årbog* 2017, 49-62.
- Riis, T. (1981). *Aspects of poverty in early modern Europe*. Alphen aan den Rijn: Sijthoff.
- Romvig Thomsen, A. (2005). *Uægte børn og ugifte forældre - udstødte eller integrerede? : illegimitetens sociale årsager og konsekvenser i tre jyske landsogne 1750-1830*. Kerteminde: Landbohistorisk Selskab.
- Romvig Thomsen, A. (2015). *Sociale relationer i en brydningstid : faddere og forældre i et dansk landbosamfund 1750-1830* (1. udgave ed.). Auning: Landbohistorisk Selskab.
- Shove, E., Pantzar, M., & Wattson, M. (2012). *The dynamics of social practice*. London: Sage.
- Smed, S. et al (2015) *Fattiggården*. Ringe: Mark&Storm.
- Smed, S. et al (2020) *Museums and Social Change: Challenging the Unhelpful Museum*. Routledge.
- Smed, S. (2016): Formidling af forsorg under pigtråd. Fængselshistorisk Selskab Årbog 2015, 104-123.
- Smed, S.: Potentialerne i originalerne. Handicaphistorisk Tidsskrift nr. 35 2016, 7-23.
- Symonds, J. (2011). Poverty and Progress in the Age of Improvement: Evidence from the Isle of South Uist in the Outer Hebrides. *Historical Archaeology*, 45(3), 106-120.
- Søndergaard, L. (2018): Frivillige børn og voksne på sporet af Fattiggårdens glemte historie. Museum Skanderborg Årbog 2017, 63-74.
- Tyrring, L. & Hansen, K. S. (2018): Et liv på en fattiggård - genstande fra Firgårde Fattiggård. Museum Skanderborg Årbog 2017, 75-86.

Budgetskabelon

Ansøger og projekt

Projektansvarlig institution: Moesgaard Museum

Projektansvarlig ansøgers navn: Jette Linaa

Projekttitel: På fattiggården. En historisk-arkæologisk undersøgelse af skammens og afmagtens materialitet hos institutionaliserede fattige

Støttekategori (forskningsprojekt, samfinansieret ph.d. mm.): Forskningsprojekt

Budget

Udgiftsposter	Samlet budget inkl. overhead*	Institutionens egenfinansiering	Samlet medfinansiering (egenfinansiering, fondsstøtte og lign.)	Ansøgt beløb fra Kulturministeriets Forskningspulje ekskl. overhead	Ansøgt beløb fra Kulturministeriets Forskningspulje inkl. overhead*
VIP-løn ansøger/ph.d.-studerende	194.226	50.226	50.226	120.000	144.000
VIP-løn andre medarbejdere i projektgruppen	578.819	146.819	146.819	360.000	432.000
TAP-løn			-		-
Apparatur/materialer	-	-	-	-	-
Øvrige udgifter	211.806	25.000	25.000	155.672	186.806
Total	984.851	222.045	222.045	635.672	762.806

*Det ansøgte beløb + (det ansøgte beløb x relevant overheadsats). Overheadsatsen er for statsanerkendte museer 20%, forskende statsinstitutioner 44%, regionshospitaler 3,1% (se vejledningmateriale)

Samlet budget inkl. overhead: 984.851

Ansøgt beløb fra Kulturministeriets Forskningspulje inkl. overhead: 762.806

OBS: Nedenstående felter skal også udfyldes**Specificering af udgiftsposter herunder periode for anvendelse:**

Jette Linaa (Moesgaard Museum): 3 m. løn á kr. 56.742 (2/2 2020-1/8 2022). Lene Høst Madsen (Museum Skanderborg): 3 m. løn á kr. 73.000 (2/2 2020-1/8 2022); Magdalena Naum (AU): 3 m. løn á kr. 45.553 (2/2 2020-1/8 2022), Sarah Smed (Danmarks Forsorgsmuseum): 2 m. løn á 53347 (2/2 2020-1/8 2022). Louise Søndergaard (Museum Skandreborg) 1 md løn á kr 44.466.

Rejser: Interne rejser = kr 20.000 (2/2 2020-1/8 2022)

Konference: to-dages konference på Moesgaard Museum dækker rejseudgifter (5), hotel (9) og mødeudgifter (40) = kr. 75.672. September 2021

Rejseudgifter og konferencedeltagelse: Internationale konferencer:
Konferencegebyr + rejse + hotel *kr. 15.000 *4 = kr. 60.000 (2/2 2020-1/8 2022)

Redegørelse for medfinansiering:

Medfinansiering MOMU: difference mellem Jette Linaas månedsløn kr. 56.742*3 og støtte kr. 40.000*3 = kr. 50.226

Medfinansiering Forsorgsmuseet: Sarah Smed: Difference mellem månedlig løn kr 53.347 *2 =kr. og støtte kr 40.000*2= 26.694 samt afholdelse af workshop 1 = kr. 25.000

Medfinansiering Museum Skanderborg Lene Høst Madsen:
Difference mellem månedlig løn kr 73.000*3 og støtte kr 40.000*3 = kr. 99.000. Louise Søndergaard: Difference mellem månedlig løn kr. 44.466 og støtte kr. 40.000 = kr. 4.466

Medfinansiering AU Magdalena Naum: Differencen mellem månedlig løn kr. 45.553 *3 og støtte kr. 40.000 *3 = kr. 16.659

CV Jette Linaa

Privat:

Aakjærvej 31

8300 Odder

Tlf: 86192748

Arbejde:

Moesgaard Allé 20

8270 Højbjerg

Tlf: 20459140

jl@moesgaardmuseum.dk

Uddannelse:

- 2000: Ph.d. i middelalderarkæologi, Aarhus Universitet. Afhandling: Kar i hvermands eje – Køkken- og bordtøjets brug og betydning i senmiddelalder og renæssance.
- 1995: Cand.mag i middelalder- og forhistorisk arkæolog, Aarhus Universitet. Specialekarakter 13
- 1984: Student, Struer Statsgymnasium, musiksproglig linje

Ansættelser:

- 2019-dd** Adjungeret lektor, Afdeling for Arkæologi og Kulturarvsstudier, Aarhus Universitet
- 2015- dd:** Museumsinspektør, Faginspektør for vikingetid, middelalder og historisk arkæologi, Moesgaard Museum. Leder af satsningsområde ”Byen”
- Væsentligste aktiviteter: Leder og bevillingshaver på KFU-projektet ”Fattigdommens Arkæologi”, finansieret af Kulturministeriets Forskningspulje: deltagende institutioner: Moesgaard Museum, Nordjyllands Historiske Museum med en bevillingssum på kr. 648.440 (projektnummer 2019-0002)
- Leder og bevillingshaver af det kollektive forskningsprojekt 2 ”Urban Diaspora: Diaspora Communities and Materiality in Early Modern Urban Centers”, finansieret af Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation med en bevillingssum på kr. 5.200.000 (2014-2018). Deltagende institutioner: Moesgaard Museum, Aarhus Universitet, Center for Byhistorie den Gamle By/Aarhus Universitet, Københavns Universitet, Universitetet i Amsterdam, Göteborgs Universitet, Statens Historiska Museum, Stockholm (Arkeologerne.se), Nationalmuseet, Aalborg Historiske Museum, Museum Nordsjælland, Bohusläns Museum. Publikationer 2016, 2018, 2019 (se publikationsliste)
- Faglig leder af permanent udstilling om Middelalderen, Moesgaard Museum. Åbnede oktober 2017
- 2010-2015:** Projektforsker, Moesgaard Museum

Projekt	Leder af forskningsprojektet "Urban Consumption" finansieret af Kulturministeriets Forskningspulje med en bevillingssum på kr. 435.000 (2011-2013). Monografi publiceret 2016 (se publikationsliste)
2006-2009:	Lektor, Institut for Kultur og Identitet, Roskilde Universitet
Projekt	Leder af forskningsprojektet "Coast Culture & Identity", finansieret af det Strategiske Forskningsråd med en bevillingssum på kr. 2.700.000 (2006-2009). Medleder af "Aamosen, Natur og Kultur", tildelt bevilling på 1,7 mill. af Vækstforum Sjælland
2004-2006:	Projektleder og ekstern lektor, Center for Maritime og Regionale Studier, Syddansk Universitet
2000-2003	Arkæolog, Moesgaard Museum: Udgravning, projektledelse, dataanalyse

Phd-vejledning og bedømmelse

- **Medlem af bedømmelsesudvalg** ved doktorforsvar af doktorand Matthias Hansson, Institutionen för Arkeologi och Antikens Historie, Universitetet i Lund (maj 2020).
- **Medlem af bedømmelsesudvalg** ved seniorforskerbedømmelse af museumsinspektør Volker Demuth, Arkæologisk Museum, Universitetet i Stavanger.
- **Hovedvejleder** for Stefan Pajung: Projekt: Coast, Culture and Identity, Institut for Kultur og Identitet, Roskilde Universitet 2007-2010. Phd-grad erhvervet, 2011. Medvejleder: professor Bjørn Poulsen, Institut for Kultur og Samfund. Aarhus Universitet
- **Medvejleder** for museumsinspektør Jesper Langkilde, Roskilde Museum, 2014-dd. Hovedvejleder: lektor Carsten Jahnke, Saxo-Instituttet, Københavns Universitet, medvejleder lektor Henriette Lyngstrøm, Saxo-Instituttet, Københavns Universitet

Gæsteforskerstipendie:

- **International distinguished visiting research fellow**, Australian Research Council Centre of Excellence for the History of Emotions September-oktober 2017. Ophold ved University of Western Australia, University of Melbourne, University of Sydney (se publikationsliste).

Medlemskab af referencegrupper

- **Advisory Board Member, Hansemuseum Lübeck (2018-dd).**
- **Advisory Board Member, Nya Lödöse-project** – Vestsveriges störste arkeologiske undersøgning (2013-dd).

Publikationsliste Jette Linaa

Fagfællebedømte publikationer 2016-2020

Monografier

- 2020** *Urban Diaspora: The Materiality of Immigrant Communities in Early Modern Denmark and Sweden: History, Archaeology and Science*. Antologi med 12 bidragydere på 500 sider, udkommer efteråret 2019 på Jysk Arkæologisk Selskabs forlag/Aarhus Universitetsforlag(redaktør) (i tryk, udkommer Juni 202 (I TRYK)
- 2016** *Urban Consumption. Tracing urbanity in the archaeological record of Aarhus*. Højbjerg. 250s. (Publikation af Urban Consumption). Anmeldt i Norwegian Archaeological Review 2018 og Medieval Archaeology 2018.og i Medieval Archaeology 62:2 (2018) ”citat: "... brilliant study of urban living in medieval Aarhus..." "...Well-structured, clearly written and deeply thoughtful.." "a marvellous final passage that reflects meaningfully on the purpose of archaeology and the limitations of its practice”.

Antologier

- 2020** Mogens Høgsberg, Dorthe Haahr Kristiansen, Lars Krantz Larsen, Jette Linaa, Hans Skov og Michael Vinter: **Bebyggelse på Samsø i vikingetid og middelalder**. Jysk Arkæologisk Selskab (Faglig redaktør samt forfatter af indledning og konklusion).

Artikler

- 2019** Danish is as Danish Does – negotiating ethnic and religious identities in immigrant communities in Early Modern Denmark. *International Journal of Historical Archaeology* 2019:2. (30 sider)
- The Materiality of Emotions – an archaeological point of view. I: Susan Broomhall & Andrew Lynch (red.): *The Routledge Handbook of Emotions in Europe*, London (25 sider).
- 2018** Natascha Mehler, Torbjörn Brorsson, Jette Linaa & Richard Gardley: Moravian ceramics on St. Croix, the Virgin Islands, *Post-medieval Archaeology* 2018.
- The Urban Experiment. Assimilation, integration and segregation in Early Modern Elsinore. I: Per Cornell, Lars Ersgård & Andrine Nilsson (red.): *Urban variation: Utopia, planning and Practice*. Gothenburg..
- 2017** Linaa, Jette, Jakob Ørnbjerg, Peter Mose Jensen & Susanne Østergaard: Biskoppens bord. I: Inge Adriansen, Britta Andersen, Marie Aaberg Andersen og Bodil Møller Knudsen (red.): *Fyrstelige Måltider*. Ebeltoft.
- Linaa, Jette, Lars Sass, Peter Mose Jensen I: Det middelalderlige fyrstemåltid fra Marsk Stig til Valdemar Atterdag. I: Inge Adriansen, Britta Andersen, Marie Aaberg Andersen og Bodil Møller Knudsen (red.): *Fyrstelige Måltider*. Ebeltoft.
- Den monstrøse materialitet, *Kulturstudier* 2016 2:2, s. 6-24
- Linaa, Jette, Jakob Ørnbjerg, Peter Mose Jensen, Susanne Østergaard: Biskoppens latrin En tværvideenskabelig undersøgelse af et 1700-tals latrin fra Aalborg. *Kulturstudier* 2016 2:2

Curriculum Vitae for projektdeltagerne

Lene Høst-Madsen
Direktør
Museum Skanderborg
Jernbanevej 9
8660 Skanderborg
Danmark
Mobil +45 2688 0772
E-mail lhm@museumskanderborg.dk

Fødselsdato 8. april. 1967

Professionel profil:

Jeg har gennem de seneste 20 år arbejdet med nyere tids arkæologi med særlig fokus på en identifikation af centrale problemstillinger og emner, der udgår fra selve det arkæologiske materiale. Sociale aspekter indlejret i affaldsdeponering, -sortering og -klassifikation udgør således en central tematik i flere af mine udgivelser, og disse suppleres af relaterede emner inden for de post-reformatoriske perioder, herunder byens industri, begravelser og barndom, alt sammen tæt relateret til de arkæologiske vidnesbyrd.

Arbejde:

1995-1998: Studeret forhistorisk arkæologi på Københavns Universitet. Sideløbende hermed arkæologisk feltarbejde på diverse jernalderbebyggelsesudgravninger primært som udgravningsleder. (Esbjerg Museum, Sønderkov Museum og Varde Museum)

1998-2000: Barselsorlov og midlertidige jobs på museer (Varde Museum og Museum Færggården).

2000-2006: Udgravningsleder på Københavns Museum. Udgravning af komplekse urbane lokaliteter.

2006-2008: Leder af den arkæologiske afdeling på Københavns Museum

2008-2013: Projektleder for de arkæologiske udgravninger i forbindelse med Metro City Ringen i København, Københavns Museum.

Oktober 2013 –til nu: Direktør på Museum Skanderborg

<http://www.museumskanderborg.dk/>

Uddannelse:

1995: Bachelorgrad i forhistorisk arkæologi fra Københavns Universitet.

1998: Magister grad i forhistorisk arkæologi fra Københavns Universitet.

2006: Kursus i forvaltningsret

2008: Kursus i projektledelse

2017: Kursus for museumsledere i personligt lederskab

2018: Skanderborg kommunes lederuddannelse i bæredygtige arbejdskulturer.

2019: Forskerbedømt til ph.d. niveau.

2006-til nu: Censor på arkæologi Aarhus, København og syddansk Universitet.

Tillidshverv

2006-til nu: Editorial advisor, Post Medieval Archaeology,

2009-2013: Formand for det Arkæologiske Råd under Kulturstyrelsen.

2015- til nu: Medlem af EAA Working Party, Integrating the Management of Archaeological Heritage and Tourism

2017 –til nu: Formand for Midtjyske Museers Udviklingsråd MMU.

2019-2021: Medlem af Norges Museumsforbunds jury til udpegelse af årets museum I Norge.

Litteratur fagfællebedømt

•Høst-Madsen, L. 2017: Skraldets arkæologi – perspektiver set fra en 1700-tals losseplads på Esplanaden. Gefjon nr. 2. s. 120-155. (fagfællebedømt)

•Høst-Madsen, L. 2016: Nyere historisk arkæologi i fortiden og fremtiden. Gefjon nr. 1. 102-129. (fagfællebedømt)

Litteratur ikke fagfællebedømt

•Høst-Madsen, L. Purup, M. Dissing, N.B. 2018: The eScape Project: Combining Archaeology and Art to Merge the Past with the Present. I: Willems (ed.) Multidisciplinary Perspectives in Archaeological Heritage Management.

•Høst-Madsen, L. 2018: Taking stock of burial archaeology. An emerging discipline in Denmark. I: van Oosten, R.M.R., Schats, R, Fast, K. Arts, N. & Bouwemeester, H.M.P (eds): The urban graveyard. Archaeological perspectives. Urban graveyard proceedings 2. s. 289-306.

•Høst-Madsen, L. 2018: Fattiggården Gefjon nr. 3. s. 202-208

Louise Søndergaard
Museumsinspektør, arkæolog
Museum Skanderborg
Jernbanevej 9
8660 Skanderborg
Danmark
Mobil +45 2441 8502
E-mail: los@museumskanderborg.dk

Fødselsdato 30. januar 1979

Professionel profil

Arbejde:

2002-2005: Sideløbende med studiet i klassisk arkæologi på Aarhus Universitet, foretoges udgravningsarbejde og fundbehandling i Franca Villa Marittima, Syditalien.

2006-2007: Projektansat på Djurslands Museum på forskellige projekter.

2007- til nu: Arkæolog og udgravningsleder med ansvar for danefæ, Museum Skanderborg.

Uddannelse:

2007: Kandidatgrad i Klassik Arkæologi med suppleringsfag i retorik. Aarhus Universitet.

2018: Projektlederkursus (ODM: *Effektiv ledelse af museale projekter*).

2019: *Ny praksis for den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed* (ODM).

Øvrige kvalifikationer:

Fra 2017-2018: Projektleder på museets borgerudgravning:

<https://www.tv2ostjylland.dk/artikel/kom-med-paa-udgravning-og-bliv-arkaeolog-en-dag>

2018: Deltagelse i Annual Meeting of the European Association of Archaeologists, Barcelona med to indlæg: *Better than Disneyland* og *Three Part Time Team*.

2019: Deltagelse i Annual Meeting of the European Association of Archaeologists, Bern med indlægget: *Organized planning or mere coincidence? An assessment of the development patterns of village, farm and boundaries in Jutland Denmark.*

2020 marts-maj: 3 måneders frikøb til udarbejdelse af Ph.d.-ansøgning med projektet:

"Materielle spor efter rituelle handlinger i ældre jernalder-kontekster – hovedsageligt i gruber fra før-romersk jernalder".

Publikationsliste:

Søndergaard, Louise: *Frivillige børn og voksne på sporet af fattiggårdens glemte historie.* Museum Skanderborgs Årbog 2017, s. 63-74.

Søndergaard, Louise og Mølgaard, Martin Philipsen: *Borgerinddragelse eller –opdragelse?* Danske Museer 3, 2018, s. 44-46.

Søndergaard, Louise: *Rituelle Mysterier i førromerske gruber.* Skalk 2, 2019. s. 22-26.

Søndergaard, Louise og Bagge, Merethe Schifter og Jensen, Anja Vegeberg: *Årets gang i arkæologien.* Med Museum Skanderborgs Årbog 2018.

Søndergaard, Louise & Mørk, Anders Bonde: *Jernalderfund i Stjær - landsby og gravplads.* I Annales, Galten Lokalarkivs årsskrift 29, 2019. s. 99-105.

Søndergaard, Louise: *Helligt eller uheldigt?* Skalk 4, 2019. s. 36

(Intet af ovenstående er fagfællebedømt)

Magdalena Naum

Department of Archaeology and
Heritage Studies
Aarhus University
Moesgård Allé 20
DK-8270 Højbjerg
magdalena.naum@cas.au.dk
<https://au.academia.edu/MagdalenaNaum>

EDUCATION:

2008: PhD, Historical Archaeology, Lund University, Sweden

2002: MA, Medieval Archaeology, the Jagiellonian University, Krakow, Poland

EMPLOYMENT:

2016-present: Associate professor, Department of Archaeology and Heritage Studies, Aarhus University

2014-16: Postdoctoral researcher, Faculty of Humanities, University of Oulu, Finland

2012-14: Postdoctoral researcher, Department of Archaeology, Lund University, Sweden/University of Delaware, USA

2010-12: Postdoctoral researcher, McDonald Institute for Archaeological Research, University of Cambridge, UK

2009-10: Lecturer, Department of Archaeology, Lund University, Sweden

FELLOWSHIPS AND VISITING LECTURSHIPS:

2015: Visiting Lecturer, Department of Archaeology, University of Amsterdam, the Netherlands (Erasmus + Mobility Exchange)

2014: Visiting Lecturer, Department of Philosophy, History, Culture and Art Studies, University of Helsinki, Finland (Erasmus+ Mobility Exchange)

2013: Visiting Research Fellow, Department of Anthropology, University of Delaware, USA (The Crafoord Foundation scholarship)

2008: Visiting Scholar, Department of Archaeology, Boston University, USA (The Rausing Foundation for Research in the Humanities scholarship)

MAJOR GRANTS AND RESEARCH PROJECTS:

2020-21: PI “Stones, bones and forgotten histories: A mixed method approach to Native American objects in Danish museums” (AUFF, 595.000 DKK)

2017-19: PI “Beyond curiosity and wonder—understanding the Museum Stobaeum” (Riksbankens Jubileumsfond, 5.162.000 SEK)

2014-18: CI, “Understanding the Cultural Impacts and Issues of Lapland Mining: A Long-Term Perspective on Sustainable Mining Policies in the North” (The Academy of Finland, EUR 628 436)

2012-16: co-founder and leader of an international network ‘GlobArch’ for studies of Scandinavian colonialism (Riksbankens Jubileumsfond, 500.000 SEK)

2012-14: PI “Sweden in the Delaware valley: everyday life, material culture and identities in the seventeenth century colony of New Sweden” project (The Crafoord Foundation, 1.800.000 SEK)

CURATED EXHIBITIONS:

2013: “Encountering the Other – Colonialism and Identity in New Sweden and Beyond”, Lund University Library, Sweden

SCIENTIFIC FOCUS AREAS:

Scandinavian colonial history; migration and mobility; diaspora; material culture; collecting and early museums; modernity; spatial and landscape analysis

Magdalena Naum: publications

Peer-reviewed

Articles

Ahlqvist, L., Jensen, M., Riede, F. **Naum, M.** 2019. Things that time forgot: Native American objects in Danish museums. Problems and possibilities, *Nordisk Museologi* 3 (2019)

Naum, M. 2019. Enchantment of the underground. Touring mines in early modern Sweden, *Journal of Tourism History*, 11.1, 1-21

Naum, M. 2018. The Pursuit of Metals and the Ideology of Improvement in Early Modern Sápmi, Sweden, *Journal of Social History*, 51.4, 784-807.

Naum, M. 2018. Cultural ‘improvement’, discipline and mining in early modern Sápmi, *Post-Medieval Archaeology*, 52.1, 102-116.

Naum, M. 2016. Between Utopia and Dystopia: Colonial Ambivalence and Early Modern Perception of Sápmi, *Itinerario* 40.3, 489-52.

Fur, G., **Naum, M.**, Nordin, J. M. 2016. Intersecting Worlds: New Sweden’s Transatlantic Entanglements, *Journal of Transnational American Studies* 7.1, 1-22.

Edited special issues

Naum, M. 2019. (ed.) Colonial Entanglements: Crossroads, Contact Zones and Flows in Scandinavian Global History, *Itinerario* 43.2

Books

Naum, M. & Ekengren, F. (eds) 2018. *Facing Otherness in Early Modern Sweden: Travel, Migration and Material Transformations 1500-1800*. Woodbridge: Boydell & Brewer.

Conference proceedings

Naum, M. 2016. Migration, identity and material culture: Hanseatic translocality in medieval Baltic Sea. In: Glørstad, H., Melheim, L. & Z. Glørstad (eds), *Interdisciplinary Perspectives on Colonisation, Maritime Interaction and European Cultural Integration*. London: Equinox, pp. 129-148.

Book chapters

Naum, M. 2018. "... how it would be to walk on the New World with the feet from the Old" – facing the otherness in colonial America. In: Naum, M. & F. Ekengren (eds), *Facing Otherness in Early Modern Sweden: Travel, Migration and Material Transformations 1500-1800*. Woodbridge: Boydell & Brewer, pp. 243-260.

Herva, V.-P., **Naum, M.**, Nordin, J. & Ojala, C.-G. 2018. Modernization in a northern fringe of Europe: historical archaeology of early modern Sweden. In: Symonds, J. & V.-P. Herva (eds), *The Oxford Handbook of Historical Archaeology*, 10.1093/oxfordhb/9780199562350.001.0001.

Naum, M. 2018. How to Plant a Colony in the New World: Rules and Practices in New Sweden and Seventeenth Century Delaware. In: Nugent, R., Jarvis, B. & Hausmair, B. (eds) *Archaeologies of Rules and Regulations: between text and practice*. Oxford: Berghahn, pp. 83-102.

Naum, M. 2016. Displacement and emplacement in New Sweden and colonial Middle Atlantic (1638–1750). In: Gustin, I. et al. (eds), *Mellan slott och slagg: Vänbok till Anders Ödman*. Lund: Lund University, pp. 177-82.

Non peer-reviewed publications

Davey, P. & **Naum, M.** 2018. A rare baroque pipe from the Fremling Collection in Lund, *Journal of the Académie Internationale de la Pipe*, 10: 20-26.

Sarah Smed

Cand.mag. i historie og kultur og formidling (2009)

Dæmningen 1 - 5672 Broby

Tlf.: 28909215 / 62210261

Mail: sarah@svendborgmuseum.dk

Ansættelser:

- 2010 Museumsinspektør for Forsorgsmuseet v. Svendborg Museum.
- 2016 Formidlingschef for Danmarks Forsorgsmuseum.
- 2019 Leder af Danmarks Forsorgsmuseum

Udvalgt forskning:

- 2011 - 2014 Nordisk ph.d. seminar "Socialhistorie" (Syddansk Universitet), "Velfærd på museum" (Nationalmuseet), undersøgelse af kulturarven på pleje- og alderdomshjem.
- 2015 - 2018 Forsknings- og formidlingsprojektet "Velfærdshistorier fra kanten" (VELUX-fonden)
- 2020 - 2021 Historisk udredning om svigt og overgreb i sær- og åndssvageforsorgen (Socialministeriet)

Udvalgt formidling:

- 2010 - 2015 "Børnely", "Rodløs", "Godhavnsundersøgelsen", "100 års fattigdom", "Regelbrud", "Klient til Nazi-tyskland", "Fattigdom på Tværs" (Vinder af "Den Fynske Kulturpris")
- 2016 - 2020 "Hus Forbi – FORDI!", "Efter Børnehjemmet", "Kvinder og børn på flugt fra vold", "Working Poor".

Udvalgte publikationer:

Antologier: "Fattiggården" (red. Sarah Smed og Jacob Knage Rasmussen) 2015, "Museums and social change" (red. Smed, Chynoweth, Lynch, Petersen), 2020.

Artikler: "Formidling af forsorg under pigtråd", "Museumsaktivisme" (Fængselshistorisk Selskab), "Potentialerne i originalerne" (Handicaphistorisk tidsskrift 2016), "Beat Poverty", "Mindemandage", "Alternative eksperter" (Danske Museer).

Bestyrelsesposter:

Øernes Kunstfond (2019 -), Fængselshistorisk Selskab (2019 -), Måle Fortælleteater (2011 -)

Publikationsliste Sarah Smed

Peer-reviewed 2016-2020

Smed, Sarah (2020). Behind barned wire: Co-producing the Danish Welfare Museum. I Sarah Smed, Adele Chynoweth, Bernadette Lynch, Klaus Petersen (eds.) (2020): *Museums and social change: challenging the unhelpful museum*. Routledge, New York.

Smed, Sarah & Jacob Knage Rasmussen (2017). *Fattiggården* bd. 1-3.

Smed, Sarah & Stine Grønbæk Jensen (2016) Mindemandage. *Årbog/Svendborg Museum*.

Ikke-peer-reviewed 2016-2020

Sarah Smed & Jeppe Wichmann Rasmussen: *Alternative eksperter*. Danske Museer nr. 1, 2020

Smed, Sarah (2020). Nordens sidste fattiggård – og hvilken én. *By og Land*, 2020, nr. 126

Smed, Sarah (2016). Hvad er en original? : marginaliserede eksistenser i en historisk kontekst. *Handicaphistorisk tidsskrift*, nr. 35

Bekræftelse af budget

Denne skabelon for bekræftelse af budgettet skal bruges ved alle typer af ansøgninger om støtte til forskning til Kulturministeriets Forskningspulje. Skabelonen skal printes, udfyldes samt underskrives og stemples. Herefter skal den vedhæftes i pdf-format som et bilag til ansøgningen.

Den projektansvarlige ansøger bekræfter med sin underskrift, at de opgivne informationer i ansøgningen er korrekte, og at der i alt søges følgende beløb fra udvalget (inkl. overhead/administrationsbidrag):

kr. 762.806,-

Ansøgt beløb i kr. inkl. overhead/administrationsgebyr

Det angivne beløb skal være identisk med det tal, der er angivet i ansøgningsskemaet (samlede ansøgte beløb inkl. overhead).

Ansøgers underskrift

Den projektansvarlige institutionen, der afholder og bogfører udgiften i projektperioden, bekræfter med underskrift og stempel, at budgettet er godkendt, samt at projektet kan udføres på institutionen.

Institutionens underskrift og stempel

MOMU
MOESGAARD MUSEUM

Moesgård Allé 15 | DK - 8270 Højbjerg